

Cytopatologie 2012: screening – vzdělávání – diagnostika Hlavní témata 37. evropského cytologického kongresu: Dubrovnik – Cavtat, Chorvatsko 30. 9. – 3. 10. 2012

Jaroslava Dušková

Ústav patologie 1. LF UK a VFN, Praha

SOUHRN

V Cavtatu u Dubrovniku se sešla na přelomu září a října na 37. evropském cytologickém kongresu reprezentace světové cytopatologie (více než 550 účastníků z 50 zemí).

V programu dominovaly tři tematické okruhy:

1. Ve screeningových programech cílených na detekci prekanceróz děložního hrdla je diskutována zejména optimální kombinace HPV testace a screeningové cytologie z hlediska ekonomické efektivity a dostatečného pokrytí cílové populace. Měla by vyústit v bezpečné prodloužení screeningových intervalů. V mamárním screeningu nacházejí nejlépe organizované systémy „jednodenního postupu“ (francouzský, italský, skandinávský) místo pro sonograficky vedenou tenkojehlovou aspirační diagnostiku sledovanou (pouze) v případě potřeby diagnostického doplnění biopsií tlustou jehlou.

2. Velká pozornost je věnována tvorbě evropsky standardizovaným programům vzdělávání a certifikace cytotechnologů a patologů. Úloha všeobecně cytodiagnosticky vzdělaných cytotechnologů narůstá. Účast klinických specialistů je jednoznačně do budoucna omezena na (případný) odběr cytologických vzorků.

3. Posilující role cytodiagnostiky v komplexní víceoborové prediktivní diagnostice patologických lézí s pravidelným použitím kombinovaných postupů (nátěry, liquid based cytology, cytoblok) a okamžitým hodnocením výtěžnosti (alespoň cytotechnologem, optimálně cytopatologem s rychlou diagnostikou, je-li možná). Zároveň je cytotechnolog/cytopatolog odpovědný za optimální ošetření odebraného vzorku pro následné molekulárně biologické metody.

Spolupráce reprezentantů Společnosti českých patologů ČLS JEP v pracovních skupinách EFCS (screeningových, edukačních) je zároveň příležitostí k systémovému zkvalitnění cytodiagnostiky v ČR.

Klíčová slova: cytodiagnostika – screeningové programy – vzdělávání cytotechnologů – vzdělávání v cytopatologii – evropské certifikáty – tenkojehlová aspirační cytologie – cytoblok – molekulární patologie

Cytopathology 2012: Screening – Education – Diagnostics Highlights of 37th European Cytology Congress, Dubrovnik – Cavtat, Croatia 30.9. –3.10.2012.

SUMMARY

In Dubrovnik – Cavtat, Croatia more than 550 cytopathologists, representing 50 countries, met in the 37th European Cytology Congress.

Three main topics dominated the programme:

1. The cervical screening programmes focused on the optimal combination of HPV tests and screening cytology aimed at cost-effective and safe prolongation of the screening interval while still covering the target population. Regarding the mammary screening, the best organized “one day” diagnostic systems (French, Italian, Scandinavian) utilized sonography-guided fine needle diagnostics followed (only if needed) with a core biopsy.

2. Great emphasis was placed on standardized European programmes of training and certification of cytotechnologists and pathologists. The role of cytotechnologists having a general education is increasing. The participation of clinical specialists will be limited to taking cytopathology samples.

3. The strengthening role of cytodiagnosics was evident. Diagnostics is becoming a complex and multidisciplinary predictive process. Pathology lesions are regularly and routinely diagnosed with combined materials (smears, liquid based cytology, cytoblocks). ROSE (rapid on the spot evaluation) is performed – at minimum by a cytotechnician, but preferably by a pathologist with the rapid diagnosis made if possible. Cytotechnicians/cytopathologists are also responsible for optimal handling of these materials for molecular biology methods.

The cooperation of the representatives of the Czech Society of Pathologists within working groups of EFCS (screening, education) represents an opportunity to improve the system of cytodiagnosics in the Czech Republic.

Keywords: cytodiagnosics – screening programmes – education of cytotechnicians – education of cytopathologists – european certificates – fine needle aspiration biopsy – cytoblock – molecular pathology

Cesk Patol 2013; 49(2): 67–71

✉ Adresa pro korespondenci:

Prof. MUDr. Jaroslava Dušková, CSc., FIAC
Ústav patologie 1. LF UK a VFN,
Študičkova 2, 12800 Praha 2
tel.: 2249608588, fax: 224911715
e-mail: jaroslava.duskova@lf1.cuni.cz

V Cavtatu u Dubrovniku se sešla na přelomu září a října na 37. evropském cytologickém kongresu reprezentace světové cytopatologie (více než 550 účastníků z 50 zemí).

I když cytopatologická diagnostika proniká se samozřejmostí do programů kongresů patologů – zejména při současném rozvoji molekulární patologie a využití cytologických vzorků v této oblasti – zachovává si toto tradiční setkání určitá specifika v projednávání okru-